

Nr 65.

Av herr Hällgren, om pension åt förre vägarbetaren A. Björn.

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 juni 1944 (nr 502) med föreskrifter angående pensionering av vissa f. d. arbetare vid vägväsendet kan pension beviljas dels arbetare i statens tjänst, som före den 1 januari 1944 innehaft anställning hos vägdistrikt och som sedermera vunnit mera stadigvarande arbetaranställning vid vägförvaltning, dels hos vägdistrikt före ovannämnda dag anställd arbetare, som är född före den 1 januari 1884 samt kvarstått i anställning intill 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist permitterats av vägdistrikt under år 1943 och som sedermera ej vunnit arbetaranställning som nyss sagts. Pension må dock beviljas endast under förutsättning att arbetaren vid anställningens upphörande eller, i fråga om arbetare, som permitterats av vägdistrikt, vid tiden för permitteringen under en tid av sammanlagt minst 15 år, därav minst 12 år före fyllda 60 år, innehaft anställning i statens tjänst eller hos väg hållningsdistrikt eller vägdistrikt eller ock hos entreprenör vid vägunderhållet och arbetet utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Härutöver har Kungl. Maj:t, sedan riksdagen i skrivelse den 7 maj 1945 (nr 219) anmält sitt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension till vissa f. d. arbetare vid vägväsendet jämte i ämnet väckta motioner, i skrivelse den 8 juni 1945 till statens pensionsanstalt för kännedom och efter rättelse meddelat förordnande, att pension enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 22 juni 1944 (nr 502) kan utgå jämväl till sådana f. d. arbetare vid vägväsendet, som ha en sammanlagd anställningstid av minst 15 år, varav mindre än 12 år före fyllda 60 år. Förutvarande arbetaren hos Uppvidinge vägdistrikt Arvid Björn, Åseda, har icke under åberopande av förenämnda kungörelse kunnat få pension, enär han ej uppfyller däri uppställd fordran att ha kvarstått i anställning hos vägdistriktet till 1943 års utgång eller på grund av arbetsbrist ha permitterats därifrån under år 1943. På grund av att hans högra höftled till följd av det tunga grovarbetet är utsliten — vilken skada är obotlig — har han icke efter den 8 maj 1941 kunnat utföra något grovarbete och av samma orsak ej kunnat övergå till anställning hos vägförvaltningen.

Av bifogade åldersbetyg framgår, att Björn är född den 14 december 1887 och således 58 år gammal. Han har under tiden 1 juli 1926—8 maj 1941 varit anställd vid vägväsendet (Uppvidinge vägdistrikt) med en sammanlagd anställningstid av 14 år 10 månader 8 dagar och därvid

gjort sig förtjänt av gott vitsord. Vidare framgår av närslutna utdrag ur protokoll från sammanträde med vägstämman i Uppvidinge vägdistrikt den 31 augusti 1942, att Björn hemställt om pension. På grund av Kungl. Maj:ts cirkulärskrivelse till länsstyrelserna år 1942, vari framhållits att vägdistriktet icke utan tillstånd finge fatta beslut, som för framtiden skulle binda staten för utgifter, kunde vägstämman emellertid bevilja Björn endast ett understöd av 300 kr. för vardera av åren 1942 och 1943. Därest inskränkning i vägdistriktets rätt att förfoga över sina tillgångar icke förelegat, skulle Björn sannolikt ha fått pension eller understöd även för tiden efter år 1943. Under sådana omständigheter bör det förhållandet, att Björn ej uppfyller de i kungörelsen av den 22 juni 1944 (nr 502) uppställda villkoren, icke få vara avgörande för rätten till pension eller understöd.

Beaktas bör även att Björns låga arbetsinkomster icke medgivit att något kunnat sparas för ålderdomen. Då han vidare under avsevärd tid varit sysselsatt inom vägväsendet men numera icke på detta arbetsområde — och på grund av sin svåra kroppsskada ej heller på något annat därmed jämförbart — kan erhålla sin försörjning, synes pension eller understöd i en eller annan form skäligen böra beredas honom.

Enligt kungörelsen 1944: 502 uppgår den lägsta pensionen till förutvarande arbetare hos vägdistrikt till 708 kronor om året. Å denna pension utgå ej några rörliga tilläggsförmåner. Med hänsyn härtill och då denna pension skulle utgå till vägarbetare med en anställningstid av mellan 15 och 20 år, synes pensionen i förevarande fall skäligen böra bestämmas till ett något lägre belopp, förslagsvis 636 kronor per år. Därest riksdagen skulle bifalla Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 5, att pension å 708 kronor till vägarbetare skall höjas med 60 kronor, torde samma höjning böra ske av den nu ifrågasatta pensionen.

Åberopande det anförda hemställs,

att riksdagen må medgiva, att Björn må från och med den 1 januari 1946 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 636 kronor, varå tilläggsförmåner ej må utgå.

Stockholm den 17 januari 1946.

Elof Hällgren.

I motionen åberopade intyg ha överlämnats till vederbörande utskott.